

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMELERİ, KARARLARI, YÖNETMELİKLERİ VE GENELGELERİ

Günümüze kadar yayınlanan kararnamelerin, kararların, yönetmeliklerin ve genelgelerin (yaklaşık 5000) geçen üç yıl içerisinde hukuk alanında yerini aldığı ve yönetimde fonksiyonunu icra ettiği anlaşılmaktadır.

Adnan TÜRKDAMAR
Niğde Vali Yardımcısı

Bilindiği gibi 16 Nisan 2017'deki referandumda % 51,41 oy oranıyla kabul edilen Anayasa Değişikliğiyle ülkemizde yönetim sistemi değişmiş, 24 Haziran 2018'de yapılan Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan % 52,6'lık oyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ilk Cumhurbaşkanı olmuş ve 9 Temmuz 2018'de TBMM Genel Kurulunda yemin etmesiyle sistem resmen yürürlüğe girmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi üç yılını doldurmuştur. 77 Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 4403 Cumhurbaşkanlığı Kararı, 59 Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Yürürlüğe Konulan Yönetmelik, 62 Cumhurbaşkanlığı Genelgesi Resmi Gazete'de yayımlanmış, Yeni Sistemde Bakanlık sayısı 16 olmuş, 703 sayılı KHK ile mevzuattaki başbakana ve bakanlar kuruluna yapılan atıflar Cumhurbaşkanına yapılmış sayılarak **Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu** kaldırılmıştır.

Cumhurbaşkanının alacağı kararlar ve izleyeceği politikalarla ilgili eğitim, sağlık, aile, tarım, ekonomi ve teknoloji gibi alanlarda politika kurulları oluşturulmuş ve üye atamaları yapılmıştır. Ayrıca Cumhurbaşkanının çalışmalarında yardımcı olmak üzere ofisler kurulmuş ve görevlendirmeler yapılmıştır.

20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL 18 Temmuz 2018'de sona ermiş, yüzer günlük eylem planları açıklanmış, hedeflenen eylemlerin çoğu hayata geçirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının birlikte hazırladığı ilk üç Bütçe TBMM'den geçmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildikten günümüze kadar yayınlanan Kararnameler, Kararlar, Yönetmelikler ve Genelgeleri incelediğimizde karşımıza şöyle bir tablo çıkmaktadır:

KARARNAMELER
Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Üst Kademe Kamu Yöneticileri İle Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usûllerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Devlet Denetleme Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Savunma Sanayii Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Yüksek Askeri Şûranın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Milletlerarası Antlaşmaların Onaylanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Resmî Gazete Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Strateji ve Bütçe Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
İletişim Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Türkiye Uzay Ajansı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Türkiye Adalet Akademisi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Kapadokya Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Meclisi Üyeliği Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Sanayileşme İcra Komitesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Fiyat İstikrarı Komitesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Ekonomi Koordinasyon Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

77 Kararnamenin bakanlıkların, politika kurullarının, ofislerin de içerisinde olduğu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı başta olmak üzere Millî Güvenlik Kurulu Genel Sek-

reterliği veya Askeri Şura, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Devlet Arşivleri, Milli Saraylar, Türkiye Adalet Akademisi gibi bir kısmı teşkilat kararnameleleri diğerleri Kapadokya Alan Başkanlığı, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Ekonomi Koordinasyon Kurulu, Sanayi ve İcra Komitesi veya Fiyat İstikrarı Komitesi gibi konularda olduğu gözükmektedir.

Günümüze kadar yayınlanan ve önceki sistemdeki Bakanlar Kurulu Kararlarına karşılık gelen **Kararlara** baktığımızda ise 4403 Kararın 483 tanesinin acele kamulaştırma, 195 tanesinin kesin korunacak hassas alan ve ilanı, 43 tanesinin ithalat rejimi, 42 tanesinin arazi toplulaştırma ve tarla içi gelişme hizmetleri yapılması, 41 tanesinin riskli alan ilanı, 38 tanesinin fakülte- enstitü kurulma kaldırma, 26 tanesinin BM Güvenlik Konseyinin kararı doğrultusunda kişi-kuruluş ve organizasyonların tasarrufunda bulunan malvarlığının dondurulması, 25 tanesinin yatırımlara proje bazlı devlet yardımı verilmesi, 22 tanesinin kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ilanı, 19 tanesi teknoloji geliştirme alanı, 15 tanesi özel endüstri bölgesi, 8 tanesi Millî Eğitim Bakanlığı ile ilgili gerisi tamamı ekonomik olmak üzere tarımsal destek, tarife kontenjanı, ithalat rejimi, OVP, antlaşmaların yürürlük tarihleri, KDV oranları, ilan tarifeleri, ek tasarruf oranları, ÖTV, kurul teşkili, tüketim desteği, zam ve tazminatlar, dolu-boş kadrolar, afetzedelere yardım, yatırım programı, destekler, yasak bölge ilanı olmak üzere değişik alanlarda alınan kararlar.

YÖNETMELİKLER
Kişisel Verileri Koruma Kurumu Teşkilat Yönetmeliği
Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği
Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği
Sanayi İşbirliği Projelerinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar
Rektör Adayı Olmak İsteyenlerin Başvurusuna İlişkin Usul ve Esaslar
Resmî Gazete Hakkında Yönetmelik
Yurtdışında Daimî Görevlere Atanacak Personel Hakkında Yönetmelik
Basın Kartı Yönetmeliği
Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Disiplin Amirleri Yönetmeliği
Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği
Nükleer Düzenleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliği
Kurumlar Arası Geçici Görevlendirme Yönetmeliği
Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik
6713 Sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmelik
Din Şûrası Yönetmeliği
Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Yönetmeliği
Baraj İnşası İçin Yapılan Kamulaştırmalarda Kamulaştırma Sahasına Mücavir Taşınmaz Malların Kamulaştırılması Hakkında Yönetmelik

Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Hizmetleri Yönetmeliği
Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında
Nüfus Hizmetleri Uygulama Yönetmeliği
Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
Kimlik Paylaşımı Sistemi Yönetmeliği
Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliği
Coğrafi Bilgi Sistemi Uzmanlığı Yönetmeliği
Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliği
27 Mayıs 1960 Askeri Darbe Mağdurlarının Zararlarının Tazmini Amacıyla Kurulan Komisyonun Çalışma Usul ve Esasları
Enerji Etiketlemesi Çerçeve Yönetmeliği
İstatistik Konseyi Yönetmeliği
Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği
“Ce” İşareti Yönetmeliği
Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği
Şeker Piyasası İzleme ve Denetim Yönetmeliği
Şeker Kotalarının Düzenlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği
Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik

59 Yönetmeliğin yirmisi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3. Madde b bendi kapsamındaki konular, geri kalanı ise resmi gazete, basın kartı, sanayi işbirliği, büyük ölçekli haritaların üretimi, kamu hazinedarlığı, nükleer düzenleme kurulu, turizm tesislerinin nitelikleri, kimlik paylaşım sistemi gibi konular, teşkilat yönetmelikleri ve usul ve esaslar alanlarında olduğu gözükmektedir. Parlamento sistemdeki Bakanlar Kurulu Yönetmeliklerine karşılık gelmektedir.

GENELGELER
Bakanlıklara Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşların Belirlenmesi ile İlgili
Bakanlıklara Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşların Belirlenmesi ile İlgili
703 sayılı KHK ile Kaldırılan Kurul, Komisyon ve Komitelerin Görevlerinin Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlıklara Tevdi Edilmesi ile İlgili
Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin Belirlenmesi ile İlgili
Bakanlık En Üst Yöneticisi ile İlgili
2019 yılının “Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı” Olarak İlan Edilmesi ile İlgili
Sınavla Yapılacak Personel Alımları Öncesi Cumhurbaşkanlığından İzin Alınması ile İlgili
Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Taşınmazların Tasarruf İşlemleri ile İlgili

Kamu Binaları Standartları Rehberi ile İlgili
KİT'lerin Görevlendirilmelerine İlişkin Karar Talepleri ile İlgili
Bölünmüş Yolların Yapımı ile İlgili
2019-2021 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları ile İlgili
Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yapılan Başvuruların, İlk Başvuru Yerinde Süratli ve Doğru Sonuçlandırılması ile İlgili
İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) ile İlgili
Sağlık Endüstrileri Yönlendirme Komitesi ile İlgili
Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü ile İlgili
Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu ile İlgili
Mahalli İdareler Genel Seçimleri ile İlgili
Bağımlılık ile Mücadele Yüksek Kurulu ile İlgili
Karma Ekonomik Komisyon Eş başkanlıkları ile İlgili
19 Mayıs 1919 Tarihinin 100. Yıl Kutlamaları ile İlgili
Küresel Grip Salgını (Pandemi) ile İlgili
Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi ile İlgili
Dünya Ticaret Örgütü Koordinasyon Kurulu ile İlgili
Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile İlgili
2018/3 Sayılı Genelge ile İlgili
15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü Anma Etkinlikleri ile İlgili
Bilgi ve İletişim Güvenliği Tedbirleri ile İlgili
Kıbrıs İşlerinin Koordinasyonu ile İlgili
Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Koordinasyon Kurulu
Enerji ve Tabii Kaynak Yatırımları Takip ve Koordinasyon Kurulu ile İlgili
Nükleer Güç Santrali Projeleri ile İlgili
Kamu Binalarında Enerji Tasarrufu ile İlgili
AB ile Vize Serbestisi Diyalogu Süreci ile İlgili
AB'den Sağlanacak Fonların ve AB Birlik Programlarına Katılımın Yönetimi ile İlgili
2020-2022 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları ile İlgili
Avrupa Birliği ile İlgili Çalışmaların Eşgüdümü ile İlgili
11 Kasım Ağaçlandırma Seferberliği ile İlgili
Yurt Dışında Yürütülen Faaliyetlerde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar ile İlgili
Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Kurulu ile İlgili
Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi II. Aşama Eylem Planı ile İlgili
Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı ile İlgili
Kamu Görevlilerinin Yurt Dışına Çıkış İzni ile İlgili
Organizasyonların Ertenmesi ile İlgili
COVID-19 Kapsamında Kamu Çalışanlarına Yönelik İlave Tedbirler ile İlgili
Dış Ticaret Organizasyonlarının Koordinasyonu ile İlgili
Türkiye Su Erozyonu Haritası ile İlgili
Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile İlgili
Heyelan, Kaya Düşmesi ve Çığ Afetleri Duyarlılık Haritaları ile İlgili
2021-2023 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları ile İlgili
100. Yıl Kutlamaları ile İlgili

Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji Belgesi ile İlgili
Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı (2020-2023) ile İlgili
2021 Yılı'nın Yunus Emre ve Türkçe Yılı Olarak Kutlanması ile İlgili
Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi ve Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı ile İlgili
2021 Yılı'nın Hacı Bektaş Veli Yılı Olarak Kutlanması ile İlgili
2021 Mehmet Âkif ve İstiklâl Marşı Yılı ile İlgili
8 Nisan Romanlar Günü ile İlgili
COVID-19 Kapsamında Kamu Çalışanlarına Yönelik Tedbirler ile İlgili
İnsan Hakları Eylem Planı (2021-2023) ile İlgili
Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu ile İlgili
Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) Stratejisi (2021-2023) ile İlgili
30 Haziran Koruyucu Aile Günü ile İlgili
Tasarruf Tedbirleri ile İlgili 2021/14 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi
Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile İlgili
Su Yönetimi Koordinasyon Kurulu ile İlgili
Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi (2021-2025) ile İlgili

62 Genelgenin ise kutlamalar, seçimler, kurullar, kitler, tasarruf işlemleri, ağaçlandırma, enerji tasarrufu, biyolojik çeşitlilik, yeşil mutabakat, koruyucu aile günü, kutlama yılı, pandemi, bilgi iletişim güvenliği gibi değişik konularda ve uygulamaya dönük konular olduğu gözükmektedir.

Kararnameler, Kararlar, yönetmelikler ve genelgelerin hukuk alemindeki yeri, normlar hiyerarşisindeki durumu, yargısal ve idari denetimi konularında çalışmalarla baktığımızda ise Abdullah Sezer, Yavuz Atar ve Fatma Didem Sevgili Gençay'ın sadece Kararnamelerle ilgili yazıları dışında henüz başkaca bir çalışmaya rastlamadım. Onlar da sırasıyla özet olarak;

Cumhurbaşkanlığı Sistemine geçişi sağlayan 2017 Anayasa değişikliğiyle yürütme organının kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi kaldırılmış, buna karşılık Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin çıkarılması kabul edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Türk pozitif hukukunda "normlar hiyerarşisi" bakımından kanun-altı düzenlemeler olmayıp, uygulama bakımından *kanunlarla aynı etki ve değerde düzenlemelerdir*. Kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnameleri arasında bir "norm çatışması" sorunu ortaya çıktığında, bu norm çatışmasının nasıl halledileceği "kanun hükümleri uygulanır" denilerek doğrudan Anayasa ile belirlenmiş bulunmaktadır. Norm çatışmasının varlığı halinde kanun hükmünü uygulayacak olan merci, somut işlemi yapmaya yetkili idare organı ya da olayın yargıya intikal etmiş olması durumunda görevli yargı organıdır.

Genel olarak Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, yürütme yetkisine ilişkin konularda çıkarılabilir. Anayasada yer alan bu genel kararname yetkisinin dışında, belli konuların münhasıran Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenmesi öngörülmüştür. **Mahfuz yetki** olarak adlandırılacak bu hususlarda Meclisin kanun çıkarması mümkün değildir. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin anayasallık denetimi, esas bakımından kanunların denetimindeki ilkelere tâbidir. Şekil denetimi bakımından ise Cumhurbaşkanlığı kararnameleri bakımından bakılacak husus yetkili merci (Cumhurbaşkanı) tarafından çıkarılıp çıkarılmadığı ile sınırlı kalacaktır. Anayasaya göre, olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini çıkarma yetkisi, Cumhurbaşkanına aittir. Olağanüstü hal kararnameleri, olağanüstü halin gerektirdiği konuları düzenleyeceğinden, kural olarak "özel hüküm" niteliğine sahip olacaktır ve çatışma halinde kanunlara nazaran öncelikle uygulanacaktır. Hem olağan ve hem de olağanüstü Cumhurbaşkanlığı kararnameleri doğrudan Anayasaya dayanılarak çıkartıldığından bunlar bakımından bir yetki devrinden söz etmek de mümkün değildir.(Atar,2020:259)

CBK'ların denetiminde geçerlilik ölçütü kullanılmalıdır. CBK'ların ihdas usûlünün kanunla düzenlenmesinde teorik ve normatif açıdan engel bulunmadığı görüşünden hareketle, pratikte sürecin rasyonel, şeffaf ve dolayısıyla istikrarlı zemine oturması için, Anayasa veya kanunla düzenlenebilir. (Sezer, 2020: 23)

Tek başına yürütme organını oluşturacak olan Cumhurbaşkanının işlemlerinin birbirinden farkının ortaya konulması gerekir. Bu çerçevede öncelikle, Cumhurbaşkanının bireysel nitelikteki idari işlemleri ile türev nitelikteki genel düzenleyici işlemlerinin asli nitelikteki Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinden ayrılması önemlidir. Her iki tür işlemin de yargı yeri idari yargıdır. (Ülgen, 2018:15)

Anayasa'dan doğrudan alınan yetkiye dayanılarak çıkarılacak Cumhurbaşkanlığı kararnameleri de dört gruba ayrılmaktadır. Birincisi, olağanüstü hâl döneminde çıkarılacak kararnameler, ikincisi Anayasa'nın 104/17. maddesine göre çıkarılacak yürütme yetkisine ilişkin genel kararnameler, üçüncüsü Anayasa'nın 104/9., 106/11., 108/son ve 118/son maddelerinde yer alan **mahfuz yetki** kapsamındaki kararnameler ve son olarak sui generis nitelikteki kamu tüzelkişiliği kurma yetkisi. Bu dört gruptaki Cumhurbaşkanlığı kararnameleri asli niteliktedir ve olağanüstü hâl döneminde çıkarılan kararnameler dışındakilerin denetimi için Anayasa Mahkemesi öngörülmüştür. Mahfuz yetki kapsamındaki Cumhurbaşkanlığı kararnameleri istisna niteliğinde olduğundan dar yorumlanmalıdır. Münhasıran kanunla düzenlenecek alanlarda yürütmenin kanuna dayanarak düzenleyici işlem yapması mümkündür. Münhasıran Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleneceği öngörülen alanlarda da sınırlı yetkiye dokunmaksızın yasa-

ma organının gereken düzenlemeleri yapması mümkündür. Yasama organı, yasama yetkisinin asilliği ve genelliği ilkeleri kapsamında Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin çıkarılma usulüne ilişkin de birtakım düzenlemelerde bulunabilir. Uyumlu olması ise güç yoğunlaşması ve denge/denetleme sisteminin olmaması anlamına gelecektir.

Kararnamelere karşı Anayasa Mahkemesine, Kararlara karşı ise ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'a dava açılabilir. Kararnamele-re, Kararlara, Yönetmeliklere ve Genelgelere karşı yargı yoluna gidilmiş midir? Yargı yerinden ne gibi kararlar çıkmıştır. Araştırmayı değer konudur. Didem Sevgili Gençay bu konuyu incelemiş ve sonuç; Üç kararnameyle

ilgili AYM'ye gidildiği ve Anayasa Mahkemesi, incelenen üç kararında, Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrasının ilk dört cümlesine göre, Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin konu bakımından yetki sınırlarına ve özellikle üç ve dördüncü cümlelerine, yani "Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenme ve ödeneklerinin de kanunla belirlenmesini gerektiren bir ilkedir...". Anayasa Mahkemesi, bu kararlarında münhasır kanun alanı olup olmadığı sorununa net bir cevap vermiş ve Anayasa'da kanunla düzenlenmesi öngörülmüş olan konularda CBK çıkarılmayacağı sonucuna ulaşmıştır. Mahkeme ayrıca, kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılmayacağına yönelik cümlede, "açıkça düzenleme"nin ne

anlama geldiği ile ilgili soru işaretlerini de kaldırmış ve açık düzenlemenin bulunup bulunmadığının nasıl tespit edileceğinin formülünü vermiştir. (Gençay,2021:34)

Parlamente sistemdeki Bakanlar Kurulu Kararlarının yerine geçen Karar'larla ilgili günümüze kadar Danıştay'a veya diğer Yönetmelik ve Genelgelere karşı İdari Yargıya itiraz edildiğine ve dava açıldığına dair bir tespiti rastlanmamıştır. Bu konuda henüz bir çalışma mevcut değildir.

Günümüze kadar yayınlanan kararnamelerin, kararların, yönetmeliklerin ve genelgelerin (yaklaşık 5000) geçen üç yıl içerisinde hukuk aleminde yerini aldığı ve yönetimde fonksiyonunu icra ettiği anlaşılmaktadır.

KAYNAKÇA

- Atar Yavuz. (2020) Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Hukuki Rejimi ve Anayasallık Denetimi, Anayasa Yargısı Dergisi, C. 39, S. 1, s.259, Ankara.
- Sezer Abdullah. (2020) Normlar Hiyerarşisi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri, Çok Boyutlu Normlar Piramidi Yaklaşımı. Anayasa Yargısı Dergisi, Ankara.
- Ülgen Özen. (2018) Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Niteliği ve Türleri. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, İstanbul.
- Gençay Fatma Didem Sevgili. (2021) Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin Yargısal Denetimi: İlk Kararlar. Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Ankara.
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/02/20190214-12.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210630-15.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200424-17.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/04/20190427-12.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190706-10.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/12/20191224-14.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/10/20201027-6.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/04/20210430-9.pdf>

- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/08/20180816-1.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/08/20190815-18.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/06/20200610-8.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/08/20200821-37.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/10/20201001-4.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/03/20210320-53.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/07/20210710-21.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/05/20210527-2.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180715-7.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/12/20181213-1.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180715-1.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180715-3.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180710-2.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/01/20210115M1-1.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/01/20210130-16.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/01/20210130-26.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/02/20210203-26.pdf>

- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/02/20210206-15.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/03/20210320-32.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/03/20210321-15.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/04/20210403-10.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/04/20210422-13.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/05/20210501-1.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/05/20210501-4.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/05/20210508-15.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210602-14.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210604-1.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/06/20210625-6.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/07/20210710-9.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/07/20210714-17.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/08/20210806-9.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/07/20210703-11.pdf>
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/07/20210710-15.pdf>